

535

45

משרד מבקר המדינה

דין וחשבון
על הביקורת בעיריית
הרצליה

ירושלים, אלול תשכ"ה - אוגוסט 1965

משרד מבקר המדינה
אגף א' לביקורת הרשויות המקומיות

דין וחשבון מס' 4
על הביקורת בעיריית
הרצליה

ירושלים, אלול תשכ"ה - אוגוסט 1965

דין וחשבון זה מסכם את הביקורת שערך משרד מבקר המדינה על פעולותיה של עיריית הרצליה, עד סוף שנת 1964. הביקורת הסתיימה ביולי 1965. הממצאים שהועלו במהלך הביקורת נמסרו לראש העירייה, לטיפול. דין וחשבון זה כולל את ממצאי הביקורת העיקריים. הדין וחשבון הקודם על הביקורת בעיריית הרצליה הוצא בדצמבר 1961.

העירייה, תחומה ואוכלוסייתה

2 תחום העירייה משתרע על 24,200 דונם בקירוב, מהם שטח של 14,200 דונם הכולל אח מרכז הישוב ושטחים חקלאיים, והשאר - 10,000 דונם - הכולל בעיקר שטחי מגורים ובתי-מלון, איזור הפיתוח והתעשייה וחוף הים. כ-18,600 דונם הם אדמת בניין (מהם כ-12,000 דונם שטח בנוי, כולל 500 דונם איזור תעשייה), 4,500 דונם שטח חקלאי, 1,000 דונם דרכים ו-100 דונם גנים ציבוריים. בראשית 1965 היו בתחום העירייה כ-8,900 יחידות דיור וכ-1,000 יחידות עסק.

3 לפי נתוני העירייה גדלה האוכלוסייה שבתחומה, מאז הוכרזה הרצליה, באפריל 1960, כעירייה, מ-26,000 נפש ל-35,000 נפש בקירוב, באפריל 1965. בתחום העירייה מפעלים ומוסדות המעסיקים כ-7,000 עובדים: בכמאה מפעלי תעשייה ומלאכה - 3,500, במוסדות ציבור ובשירותים - 2,200, מהם במלונאות - 1,000, בבניין - 1,000 ובחקלאות - 300 עובדים.

4 מועצת העירייה, שנבחרה בנובמבר 1959, מונה 17 חברים. לראש העירייה שלושה סגנים, שאחד מהם מכהן בשכר. ליד מועצת העירייה 25 ועדות, כולל כל הוועדות הסטטוטוריות. מועצת העירייה וועדותיה מקיימות את ישיבותיהן בדרך-כלל באורח סדיר.

חבר העובדים וארגון העבודה

5 במרס 1965 העסיקה העירייה 475 עובדים (כולל 123 במשרות חלקיות), מהם 48 במינהל הכללי והכספי, כמפורט להלן:

מספר העובדים		ה י ח י ד ה
במשרה חלקית	במשרה מלאה	
	12	מזכירות
1	5	רשיונות ומיקוח על חוקי-עזר
	3	חקלאות ושמירה
1	27	משק מים ומאור
	17	גזברות
2	17	גבייה
112	115	חינוך ותרבות*
	13	סעד
1	62	חברואה
3	7	מרמאה עירונית
1	2	שירות וטרינרי
	9	שירות שפת-הים
2	25	הכנון ובניין
	38	גנים ונטיעות
123	352	סה"כ

* כולל 54 מורים ב-2 בחי-הספר התיכוניים.

7 עוד משלמת העירייה את משכורתם של 29 עובדי המועצה הדתית (ראה להלן, שירותי דת). במרס 1965 שילמה העירייה קיצבות ל-12 גימלנים.

8 - הרצליה סווגה על-ידי משרד הפנים - לצורך חשולם משכורת - כרשות מקומית סוג ג', אולם שילמה לעובדיה משכורות לפי סוג ב'.

הרצליה

במחצית שנת 1962 אמנס ביקשה העירייה את שר הפנים לשנות את מעמדה לסוג ב', אולם בקשה זו לא אושרה.

9 - חוק העבודה לעובדים ברשויות המקומיות קובעת, כי מספר שעות העבודה במשרדים הוא כנהוג במשרדי הממשלה, כלומר, לפי החקש"ר, 45 שעות עבודה בשבוע. שעות העבודה הנהוגות בעיריית הרצליה הן 42 שעות בשבוע.

10 - לפי הוראות חוק העבודה, עובד רשוח מקומית המקבל חוספת כוללת בעד שעות נוספות, זכאי לקבל עד 20% ממשכורתו, ובלבד שהחוספת לא תעלה על 125 ₪ לחודש. הביקורת העלתה, כי מספר עובדי העירייה המקבלים חוספת כוללת, מקבלים חוספת העולה על 125 ₪; במקרה אחד הגיעה חוספת זו ל-206 ₪.

11 - העירייה משלמת לעובדיה את הוצאות אש"ל שלהם, על-פי החשבונות המוגשים על-ידיהם, גם אם הסכומים עולים על המיכסות שנקבעו בחקש"ר.

12 - העירייה משלמת ל-18 עובדים דמי השתתפות בהחזקת מכונותיהם לפי שיעורים גלובליים המגיעים עד 190 ₪ לחודש (סכום כולל של כ-2,000 ₪ לחודש). באין דיווח מצד העובדים על יעדי הנסיעות ועל הקילומטרים אין לדעת מה היה הבסיס לקביעת דמי החזקת המכונות.

13 בדיקה ארגון העבודה במספר יחידות של העירייה העלתה:

14 - יחידת הרשימות והפיקוח של העירייה - המעסיקה שישה עובדים - מטפלת בפיקוח על ביצוע חלק מחוקי-העזר העירוניים וכן במסירת רשימות מלאכה וחעשייה לבעלי עסק. הביקורת המליצה לראש העירייה

לשקול את האפשרות של ביטול יחידה נפרדת זו, במיוחד היות שגם מחלקת התברואה של העירייה מטפלת בפיקוח על חלק מחוקי-העזר באותו נושא ובהוצאת רשיונות מלאכה ותעשייה; איחוד התפקידים ביחידה אחת עשוי להביא לידי חסכון בכוח-אדם.

15 - מזכיר הוועדה החקלאית של העירייה מועסק במשרה מלאה, ותפקידיו העיקריים הם הוצאת אישורים לצורך מסיים, הערכת נזקים לאדמות חקלאיות ופיקוח על שני שומרי שדות. בשנת 1964 הוציא המזכיר 21 אישורים לצורך מסיים ו-10 אישורים להערכת נזקים. נוכח היקף מצומצם זה של עבודתו אין צורך, לדעת הביקורת, לקבוע למילוי תפקידים אלה משרה מלאה.

16 - במסגרת יחידת המשק, מים ומאור, פועלים נגרייה, ומוסך-מסגרייה; הנגרייה, בה מועסקים חמישה עובדים, מבצעת חלק מעבודות הנגרות בבחי-הספור, בגני-הילדים ובמשרדי העירייה. נמצא, כי הנגרייה אינה מנהלת רישום של חומרי גלם וחומרי עזר ולא רישום של המוצרים, - רישומים, בהם ירוכזו נחונים על הוצאות שכר-עבודה, חומרים והוצאות עקיפות לכל מוצר. הזמנות של עבודות בנגרייה נעשו לעתים בעל-פה. היעדר רישום מונע מהעירייה פיקוח נאות על הייצור והשימוש בחומרים, וכן קביעת עלות המוצרים,

17 - בבעלות העירייה מכוניות, שבמרס 1965 הגיע מספרן ל-11, מהן שש לפינוי אשפה ולניקוי רחובות; העירייה משתתפת בהוצאת אחזקת 18 כלי-רכב של עובדיה. נמצא, כי באף אחת מהיחידות המשתמשות ברכב שבעלות העירייה אין מתנהל רישום על השימוש במכוניות, צריכת הדלק והשמנים. העירייה משלמת את תמורת הדלק לפי החשבונות שהיא מקבלת מחחנות הדלק, מבלי שהנהגים עורכים דו"ח על מרחקי הנסיעות ועל צריכת הדלק - דבר המונע פיקוח נאות על השימוש בדלק.

18 - יומני העבודה המנוהלים במוסך-מסגרייה, המעסיק שלושה עובדים, אינם מכילים פירוט מספיק על העבודות הנעשות בו. היעדר רישום מפורט מונע מהעירייה ידיעה על היקף העבודה במוסך, ופיקוח על תפוקתו. המוסך אינו נוהג לערוך בדיקות תקופתיות סדירות של הרכב שבבעלות העירייה. מרבית החיפונים של מכונות העירייה נעשים במוסכים פרטיים, והחשבונות מועברים לעירייה לחלום, ללא בדיקה בפועל החיפונים וטיבם על-ידי המוסך או על-ידי פתידה מוסמכת אחרת.

שירותי העירייה

19 הוצאת העירייה בחקציב הרגיל בשנת 1963/64 הסתכמה ב-6,321,500 ל"י - קרוב ל-192 ל"י לנפש בממוצע, מספר המצביע על היקף רחב יחסית של שירותים הניתנים על-ידי העירייה. הוצאת העירייה בחקציב הבלתי-רגיל באותה שנה הסתכמה ב-3,424,000 ל"י.

20 התפלגות ההוצאה בחקציב הרגיל בשנת 1963/64 הייתה כלהלן:

<u>האחוז</u>	<u>הסכום</u>	<u>סוג ההוצאה</u>
%	אלפי ל"י	
38	2,370	משכורת ושכר
35	2,211	רכישת טובים ושירותים
19	1,227	פרעון מלווח
6	400	הוצאות ארגוניות
2	113	הקצבות למסדות
<u>100</u>	<u>6,321</u>	ס"ה

חינוך

הוצאת העירייה על שירותי חינוך בשנת 1963/64 מפורטת להלן:

21

<u>הסכום</u>	<u>סוג ההוצאה</u>
אלפי ₪	
155	גני-ילדים
762	בתי-ספר יסודיים
236	הזנת הילד וקייטנות
115	שירותים נוספים לבתי-ספר וגני-ילדים
553	בתי-ספר על-יסודיים
14	השתתפות בשכר-לימוד מודרג
39	קונטרבטוריון עירוני
15	הקצבות למסדות חינוך
<u>50</u>	הוצאות מינהלה
<u>1,939</u>	ס"ה

הוצאה זו מהווה 31% מהוצאת התקציב הרגיל, והיא כוסתה מהמקורות הבאים:

22

<u>האחוז</u>	<u>הסכום</u>	
%	אלפי ₪	
20	384	השתתפות הורים
6	125	השתתפות הממשלה
-	3	השתתפות מסדות שונים
<u>74</u>	<u>1,427</u>	התקציב הרגיל של העירייה
<u>100</u>	<u>1,939</u>	ס"ה

(1) גני-ילדים

23 הסבלה הבאה מראה את מספר גני-הילדים בתחום העירייה, לסוגיהם, ומספר הילדים בגיל לימוד-חובה ולמטה מגיל לימוד-חובה, שביקרו בהם בשנת הלימודים תשכ"ה:

פ ל ד י ם		מספר גני-ילדים	סוג גני-הילדים
למטה מגיל לימוד-חובה	גילאי לימוד-חובה		
171	607	21	<u>עירוניים</u>
15	93	3	ממלכתיים
186	700	24	ממלכתיים-דתיים
-	10	1	ס"ה
81	-	3	<u>אחרים</u>
81	10	4	רשת החינוך העצמאית
			ארגוני נשים
			ס"ה

24 לגני-הילדים מספקת העירייה שירותים נוספים, כגון שירותי בריאות, ביטוח מפני נזקי תאונות, סיפול פסיכולוגי-חינוכי וחומרי עבודה.

25 מהוריהם של ילדים למטה מגיל לימוד-חובה גובה העירייה שכר-לימוד בשיעורים מ-60 עד 150 ל" לשנה לילד.

(2) בתי-ספר יסודיים

26 בשנת הלימודים תשכ"ה למדו ב-13 בתי-ספר יסודיים שבתחום העירייה, 6,143 תלמידים ב-190 כיתות. להלן פירוט בתי-הספר לסוגיהם, מספר הכיתות, ומספר התלמידים:

מספר התלמידים	מספר הכיתות	מספר בחי-הספר	סוג בית-הספר
4,511	127	8	ממלכתי
1,098	38	3	ממלכתי-דתי
180	9	1	חינוך מיוחד
354	16	1	רשת החינוך העצמאי
6,143	190	13	ס"ה

28 בשנת הלימודים תשכ"ה למדו 3 כיתות במשמרת שנייה.

29 בסוף שנת הכספים 1964/65 נמצאו בשלבי סיום הבנייה 14 חדרי כיתות בשני בחי-ספר. לקראת שנת 1965/66 הכינה העירייה חכניוח לבניית 20 חדרי כיתות, וחדרי מלאכה ואוכל ג-8 בחי-ספר.

30 העירייה מספקת לבחי-הספר היסודיים, מלבד השירותים המקובלים, את השירותים הנוספים הבאים: בדיקות רפואיות, ביטוח מפני נזקי האונות, ייעוץ מקצועי-חינוכי, ייעוץ פסיכולוגי-חינוכי, ריפוי שיניים וחינוך משלים. בשנת הלימודים תשכ"ד נבדקו בדיקה מקצועית-חינוכית כל מסיימי כיתות ח' בבחי-הספר היסודיים. כן ניתן ייעוץ פסיכולוגי-חינוכי לתלמידים בכיתות נמוכות ולילדי גני-הילדים - לפי הצורך.

31 בשנת הלימודים תשכ"ה החזיקה העירייה ג-11 בחי-ספר בחי-תלמיד, שבהם השתתפו 2,180 תלמידים. החוגים העיקריים בבחי-התלמידי היו: מלאכה, ציור, דרמה, ריקודים וספורט. החוגים נהלו והודרכו על-ידי 87 מדריכים.

הרצליה

- 32 העירייה מספקת לתלמידי בתי-הספר היסודיים ולילדי הגנים שירות הזנה, ולצורך זה מקיימת 5 מטבחי הזנה, מהם 2 מטבחים לימודיים. בשנת הלימודים תשכ"ה נהנו משירות זה כ-2,000 תלמידים, מהם 160 ילדי-גנים.
- 33 בפגרת שנת הלימודים תשכ"ד קיימה העירייה קייטנה, שבה ביקרו 700 תלמידים בני מחזורים. כן קיימה העירייה בחומה קייטנה ל-120 תלמידים מבאר-שבע.
- 34 ההוצאה הישירה להחזקה בתי-הספר היסודיים ובני-הילדים, על השירותים הנוספים, הסתכמה בשנת 1963/64 ב-1,032,000 ₪ (כולל 368,000 ₪ לפרעון מלוות) לאמור, 167 ₪ לתלמיד.

חינוך-על יסודי

- 35 העירייה מקיימת שני בתי-ספר היכוניים - בתי-ספר היכון פללי, שבו למדו בשנת תשכ"ה 579 תלמידים ב-18 כיתות, ובית-ספר היכון דחי שבו למדו 95 תלמידים ב-4 כיתות. בבתי-ספר אלה למדים 54 מורים. בשנת הלימודים תשכ"ה השתתפה העירייה בשכר-לימוד מודרג של 577 תלמידים.

- 36 ההוצאות להחזקה שני בתי-הספר היכוניים בשנת 1963/64 הסתכמו ב-489,500 ₪, בממוצע 783 ₪ לתלמיד. ההכנסות משכר-לימוד הסתכמו ב-234,200 ₪ ומהשתתפות הממשלה - ב-47,300 ₪.

- 37 במשותף עם חברת "אורט" מחזיקה העירייה בית-ספר מקצועי על-יסודי, בו למדו בשנת הלימודים תשכ"ה 157 תלמידים בשבע כיתות. מבני בית-ספר נבנו על-ידי העירייה והיא משתתפת בשיעור של 50% בעודף ההוצאה על ההכנסה של בית-הספר. הוצאת העירייה על בית-ספר זה

הרצליה

- הסתכמה בשנת 1963/64 ב-64,100 ל"י, מזה 38,700 ל"י לפרעון מלוות. החל בשנת השכ"ה משחמפת העירייה בשכר-לימוד של 116 תלמידים.
- 38 בשנת השכ"ה השחמפת העירייה בשכר-לימוד של 393 תלמידים בבתי-ספר על-יסודיים שמחוץ לחומה, מהם 130 תלמידים בבתי-ספר חקלאיים.
- 39 העירייה מחזיקה קונסרבטוריון, בו למדו בשנת השכ"ה כ-100 תלמידים. ההוצאה להחזקת הקונסרבטוריון בשנת 1963/64 הסתכמה ב-39,000 ל"י בקירוב. ההכנסה משכר-לימוד הסתכמה ב-21,800 ל"י.
- 40 - בשנים האחרונות אמנם בנתה ושיפרה העירייה בתי-ספר, אולם בגמר הביקורת נמצאו עוד מספר בתי-ספר יסודיים אשר תנאי הדיור והבטיחות בהם אינם עונים על הדרישות שנקבעו על-ידי משרד החינוך והתרבות; בשבעה בתי-ספר נמצאו כיתות ששטחן קטן מדי; בשישה בתי-ספר נמצאו חצרות בלתי מגודרות או מגודרות בגדר תיל דוקרני.
- 41 - במרבית בתי-הספר ובכל גני-הילדים לא נמצאו מכשירים לכיבוי-אש; בבתי-ספר שבהם היו מכשירים כאלה, הם לא היו במצב חקין.
- 42 - העירייה לא נהגה לערוך ביקורת על ניהול הכספים והחשבונות בבתי-הספר שלה, ואף לא דרשה מבתי-הספר ולא קיבלה מהם דו"חות על הכנסותיהם והוצאותיהם.
- 43 - בשנת הכספים 1963/64 קנחה העירייה מצרכי הזנה וכלים למטבחים בסכום כולל של 110,000 ל"י. אח מצרכי המזון מזמינות האחראיות על מטבחי ההזנה מהספקים בעל-פה ולא בכתב; הן מקבלות את המצרכים ומאשרות בעצמן את חשבונות הספקים, ללא בדיקה על-ידי עובד אחר - דבר הגורע מפיקוח העירייה על קבלת המצרכים ועל נכונות החשבונות.

44 - מנהלי בתי-הספר צוהגים לדווח למחלקת החינוך והתרבות של העירייה על נשירת תלמידים מבתי-הספר. הביקורת העלתה, כי המחלקה לא סיפלה בדו"חות אלה ולא ביררה את סיבת הנשירות, כדי לנקוט, במקרה הצורך, אמצעים מתאימים להמשכת ביקורי התלמידים בבתי-הספר. בעקבות הביקורת החלה המחלקה, במרס 1965, לברר את סיבות הנשירה.

תרבות

45 העירייה מקיימת פעולות תרבות הן באופן עצמאי והן במשותף עם מועצה הפועלים שבמקום ומינהל ההסברה.

46 בשנת תשכ"ה למדו באולפניות לעברית ובקורסים להשכלה כ-375 איש ב-29 קבוצות. 530 מבוגרים השתתפו בחוגים לסידיעה הארץ, תנ"ך, פסיכולוגיה, קרמיקה ופיסול, ושפות לועזיות.

47 בספרייה העירונית כ-13,000 כרכים. הספרייה, שבה גם חדרי עיון, פתוחה חמישה ימים בשבוע בשעות אחה"צ והערב. בספרייה רשומים כ-1,200 תלמידי בתי-ספר יסודיים וכ-800 תלמידי בתי-ספר תיכוניים, וכן מבוגרים. הממוצע היומי של הפונים לספרייה הוא כ-250.

48. במברואר 1964 פתחה העירייה מוזיאון עירוני ובו גלריה לאמנות. במוזיאון כ-200 מוצגים - 80 חמונות ו-116 אוטוגרפים, שנחרמו על-ידי אספן יהודי, המשמש כמנהל המוזיאון. מזמן לזמן מתקיימות במוזיאון תערוכות שונות.

49 בחמישה בתי זוער, בהם מתקיימות פעולות במשך כל השבוע, משתתפים כ-1,500 נערים ונערות, בחוגים שונים. בבתי הזוער מועסקים למעלה מ-60 מדריכים. בשלב סיומם בנייתו נמצא מרכז נופש ותרבות לקבוצות זוער מחו"ל.

- 50 הוצאת העירייה לפעולות תרבות בשנת 1963/64 הסתכמה ב-265,600 ₪, כולל הקצבות לארגוני נוער וספורט בסך 33,000 ₪.

שירותי דת

- 51 שירותי דת במקום ניתנים על-ידי המועצה הדתית; ענייני הכספים שלה וחשבונותיה מנוהלים על-ידי העירייה. עובדי המועצה הדתית נחשבים כעובדי העירייה.

- 52 הוצאת המועצה הדתית בשנת 1963/64 הסתכמה ב-200,500 ₪, מזה 26,100 ₪ הקצבות לבתי-כנסת ומוסדות דת אחרים. ההכנסות משירותי דת של המועצה הדתית הסתכמו ב-62,500 ₪, מזה כ-50,000 ₪ דמי שחיטה. עודף ההוצאה על ההכנסה בסך 138,000 ₪ כוסה על-ידי העירייה בשיעור של שני שלישים, כמקובל.

רכוש העירייה

- 53 בתחום העירייה כבישים באורך של 87 ק"מ, מזה כ-14 ק"מ כבישים עורקיים, שתחזוקתם מוטלת על מע"צ. שפת היס שבתחום העירייה היא באורך של 5.5 ק"מ.

- 54 בבעלות העירייה נכסי דלא-ניידי רבים לשימושה ורכוש מושכר או מיועד להשכרה. הרכוש המושכר כולל משרדים, חנויות וקיוסקים, מבני תעשייה ומלאכה ובתי מגורים. ביוני 1965 פירסם שר הפנים הודעה על כוונתו להקנות רכוש ציבורי, שהיה רשום על שם המוכתארים, לעיריית הרצליה; רכוש ציבורי זה מקיף 152 חלקות בתחום העירייה.

- 55 בהחזקה של העירייה 17 גנים ציבוריים בשטח של כ-75 דונם, מהם כ-31 דונם שניטעו מאז 1960/61. כן נמצאים בתחום העירייה 11

מגרשי משחקים לילדים ומגרש כדורגל. הוצאת העירייה להחזקת הרכוש בשנת 1963/64 הסתכמה ב-955,000 ₪, והתחלקה: צרכים ומדרכות - 737,000 ₪ (מזה 535,000 ₪ - פרעון מלוות והעברות לתקציב הבלתי רגיל), גנים ונטיעות - 182,000 ₪, ותעלות ניקוז - 36,000 ₪.

56

- הוצאות החוק מחייבות את העירייה לנהל פנקס מקרקעין, שבו יירשמו נכסי דלא-ניידי של העירייה וייצונו בו הגוש והחלקה של הקרקע, סוגה, שטח והמבנים שעליה, וכך זכויות העירייה בה. העירייה אמנם מנהלת פנקס מקרקעין, אך בפנקס זה לא נרשם כל הרכוש שבבעלותה ובחירתה. אין בו גם פרטים מספיקים לזיהוי הנכסים הרשומים בו והשינויים שחלו בהם. השוואת הרישומים שבלוח השומה עם הרישומים שבפנקס המקרקעין ועם חיעוד אחר שבידי העירייה העלתה, שנכסים רבים שבבעלות העירייה או בחירתה לא היו רשומים כלל. בעקבות הביקורת החלה העירייה בפעולות השלמה של פנקס המקרקעין.

57

- בעירייה אין חיק נפרד לכל נכס, שיכיל את כל המסמכים הנוגעים לו, כגון: חכירה, חכירה או שכירות, חכירות המבנים המוקמים על הנכס והחלטות רכישה, חכירה או שכירות, חכירות המבנים המוקמים על הנכס והחלטות מועצת העירייה הנוגעות לו. גם אין חיאום בין היחידה המטפלת ברישום המקרקעין ובין הגזברות המטפלת בעריכת חוזי רכישה, שכירה, מכירה והשכרה של נכסים. כך, למשל, ביחידת רישום המקרקעין רשומים, בגושים שונים, 59 נכסים של העירייה כמושכרים לתושבים, בעוד שלפי הנתונים בגזברות ובמחלקת ההנדסה הושכרו 71 נכסים.

58

- במספר מקרים השכירה העירייה מקרקעין, בלי לערוך עם השוכרים חוזי שכירות, שיקבעו את חנאי השכירות. העירייה הרשחה לתושבים שונים לבנות על קרקע, שיעודה שטח ציבורי פתוח - קיוסקים ומבנים אחרים, בתנאי שהבונה יקים את המבנה על חשבון, וכעבור שנים

מספר יעבירו לבעלותה של העירייה. נמצא, כי עיסקוה כאלה לא הובאו לאישורה של מועצת העירייה וכי לא נערכו עם הבונים חוזים שיגדירו את תקופת השימוש בנכס ואת תאריך העברתו לרשות העירייה.

59 - בשנת 1961/62 בנתה העירייה בית-ספר על שלוש חלקות סמוכות, שהיו בבעלות פרטית, מבלי לרכושן או להפקיען כחוק. מועצת העירייה אמנם החליטה ביוני 1961 לרכוש שתיים מן החלקות וחתמה חוזה עם בעליהן, אולם העירייה לא קיימה את תנאי החלום שנקבעו בחוזה, והחזרה בוטל. בינואר 1964 החליטה מועצת העירייה להפקיע את שתי החלקות, אולם לא ביקשה צו להפקעתן. בינתיים החלפו בעלי שתי החלקות והבעלים החדשים חבצו את העירייה לדין. באפריל 1965 הגיעו העירייה והבעלים לידי פשרה, שקיבלה חוקף של פסק-דין של בית המשפט, לפיה התחייבה העירייה להמליץ בפני הוועדה המחוזית לבניין ערים על אישור תיקון לתכנית הקיימת לגבי המקרקעים של החובעים, כך שהשטח הפנוי של 5,000 מ"ר יתפך משטח חקלאי ציבורי לאיזור מגורים, שבו תותר בנייה של 60 יחידות דיור. עם אישור התכנית המומלצת התחייבו בעלי החלקות להעביר לבעלות העירייה את השטח שעליו הקימה את בית-הספר, ללא תמורה. ב-12.7.1965 החליטה הוועדה המחוזית לפרסם את התכנית להפקעה.

60 - לצורך הרחבת בית-ספר תיכון שבחחומה החליטה מועצת העירייה בינואר 1961 להפקיע חלקה, שהוערכה באותה שנה על-ידי שמאי מוסמך בסך 11,400 ל"י. העירייה לא עשתה למען ביצוע ההפקעה, ורק במאי 1964 החליטה מועצת העירייה שנית על הפקעת החלקה, ובינואר 1965 בוצעה הפקעתה. עקב העלאת מחירי הקרקעות שחלה בינתיים נאלצה העירייה לשלם תמורת החלקה 62,000 ל"י.

- 61 -- זה שנים רבות משתמשת חברה קבלנית בשטח של למעלה מ-2 דונם קרקע שבבעלות העירייה לצורך אחזקת ציוד וחומרים ועיבודם. העירייה איפשרה לחברה להשתמש בשטח, מבלי לגבות ממנה דמי שימוש ומבלי לערוך עמה הסכם להבטחת זכויות העירייה בנכס זה.
- 62 במגמה לפתח את איזור התעשייה רכשה המועצה המקומית, ואחרי-כן העירייה, בשנים 1958/59 עד 1961/62, אדמות ממינהל מקרקעי ישראל ומכרה והחכירה חלקות מאדמות אלה למפעלים שהקימו עליהן בנייני תעשייה.
- 63 - העירייה נהגה, דוגמת רשויות מקומיות אחרות, להמליץ בפני מינהל מקרקעי ישראל על מועמדים לרכישה או לחכירה של קרקעות לצורך תעשייה או מלאכה. הטיפול בהמלצות הוא בידי סגן ראש העירייה. לאור החשיבות הנודעת להמלצה הניחנת על-ידי העירייה בפני מינהל מקרקעי ישראל מן הרצוי היה, שמועצת העירייה תקים ועדה שתקבע, לפי אילו כללים תינתן המלצה וחליט על המועמדים לכך (ראה גם דו"ח שנתי 15 של מבקר המדינה, עמ"ס 269).
- 64 - בשנים 1960 ו-1961 עמדה העירייה לרכוש אדמות ממינהל מקרקעי ישראל, וקיבלה ממנו את הסכמתו העקרונית לרכישה, בכפוף לתנאים ולמחירים שנקבעו על-ידיה. העירייה השתתפה בהטיפול בסיום העיסוק עם המינהל, אולם מכרה בינתיים חלק מאדמות אלה לקונים פרטיים, במחירים שנדרשו בשנים 1960 ו-1961. העירייה טרם טיימה את עניין רכישת האדמות, והמינהל דורש מחירים גבוהים בהרבה מאלה שהעירייה קיבלה מן הקונים. לדוגמה: בנובמבר 1960 מכרה העירייה לחברה 10.5 דונם קרקע לפי 2,250 ל"י הדונם; בינואר 1961 מכרה העירייה לחברה אחרת 4 דונם קרקע לפי 3,000 ל"י הדונם, והחנתה את הרכישה בהעלאה המחיר עד 3,750 ל"י הדונם, אם המינהל ידרוש מחיר גבוה יותר. ביולי

הרצליה

1964 דרש המינהל בעד קרקעות אלה מחיר של 15,000 ל"י הדונם. עד סיום הביקורת טרם הוסדר העניין. בין אם צודקת דרישת המינהל למחירים גבוהים מאלה שנקבעו על-ידיו בעת מתן הסכמתו העקרונית לרכישה ובין אם לאו, היה דרוש מבחינת המינהל החקיקן, שהעירייה תעשה להבהרת מצבה ולהסדר חוקי של העניין במועד סמוך להסכמה העקרונית על העיסקות. יש לציין, שמחוסר בהירות העניין, גם חובות העירייה למינהל בעד האדמות אינם רשומים בפנקסי העירייה.

65 - העירייה אינה מנהלת חשבונות אישיים לחייבים בעד דמי רכישת קרקע והשתתפות בהוצאות פיתוח. העדר חשבונות כאלה מונע מהעירייה לקבוע את יתרת החוב של כל רוכש ורוכש. הכנסות ממכירה ומדמי השתתפות בהוצאות פיתוח נזקפות לסעיפים שונים בתקציב העירייה, ללא שיטה אחידה, דבר המקשה במיוחד על קביעת סכום החובות וההכנסות מסוג זה.

66 - העירייה אינה מנהלת רישום מרוכז של האיננוטר שלה; גם בחלק מהחידות שלה אין רישום של הציוד והריהוט שלהן, כך שיש נכסים שאינם רשומים באף מקום. פריטים שונים של אינוטר העירייה אינם נושאים סימן-היכר שלה.

חברואה ופיקוח סניטרי

67 שירותי חברואה של העירייה כוללים פינוי אשפה, ניקוי רחובות, אחזקת רשו ביוב, חברואה מונעת, ופיקוח חברואי ווטרינרי על עסקים. ההוצאה על חברואה בשנת 1963/64 הסתכמה ב-605,000 ל"י.

פינוי אשפה

68 לצורך הוצאת אשפה מחולקת העיר לארבעה אזורים. בשני אזורים, שהמספר הכולל של פחי האשפה בהם הוא 4,000 בקירוב, נעשית הוצאת האשפה על-ידי שני צוותות עירוניים. בשני האזורים הנותרים, שמספר

פחי האשפה בהם הוא כ-5,100, מוצאח האשפה על-ידי קבלן, והעירייה מעמידה לרשותו כלי-רכב עם נהגים.

69 - באוקטובר 1963 חתמה העירייה עם הקבלן על חוזה, לפיו נקבע השלום של 90 לי בעד פיננסי 1,000 פחים ליום; במקרה שהעירייה אינה יכולה להעמיד לרשות הקבלן מכוננית עם נהג, משלמח היא לקבלן סכום נוסף בשיעור 55 לי ליום. יוצא כי בעד פיננסי פח אשפה התחייבה העירייה לשלם לקבלן כ-15 אג. הרקח פח אשפה על-ידי צוות של העירייה עלתה לה בשנת 1963/64 כ-22 אג (הוצאח ישירות בלבד) לעומת כ-15 אג שבאמצעות קבלן.

70 - החל באוקטובר 1964 מאשר מנהל מחלקת החברואה לקבלן 110 לי ליום עבודה ו-60 לי בעד השימוש במכונניות שלו. העירייה לא חתמה חוזה חדש עם הקבלן, ודבר שינוי התעריף לא הובא לאישור מועצת העירייה. לפי התעריף החדש עולה לעירייה, לפי חישובי הביקורת, הרקח פח אשפה 17 אג.

71 העירייה מפנה את האשפה גם מתחומה של המועצה המקומית כפר-שמריהו, חמורח חסלום. בשנת 1964 היו בתחום המועצה האמורה כ-500 פחי אשפה שהורקו פעמיים בשבוע. החל במאי 1964 משלמח מועצת כפר-שמריהו לעירייה 7,200 לי לשנה המורת פיננסי האשפה, שהיוו בשנת 1963/64 כ-14 אג בעד הרקח פח אשפה. העירייה הסבירה, כי פיננסי האשפה בתחום כפר-שמריהו נעשה בהמשך המסלול של פיננסי אשפה בתחומה שלה, ואין היא מפסידה במחיר שנקבע על מחן השירות לכפר-שמריהו.

בחי-שחיטה לעופות

72 בתחום עיריית הרצליה חמישה בחי-שחיטה לעופות. המבניים הם גבעלות העירייה, והניהול הוא בידי המועצה הדתיח שבמקום.

73 - הביקורת העירה לעירייה על הרמה הירודה של הנקיזון בנתי-
השחיטה ועל היעדר פיקוח סניטרי בהם מטעם העירייה. הביקורת גם
הביאה את העניין לידיעה משרדי הממשלה הנוגעים בדבר. כן נמצא,
כי העירייה לא הוציאה לבתי-השחיטה רשיונות, כדרוש על-פי פקודת
המלאכות והתעשיות. העירייה גם לא התקינה חוק-עזר בדבר שחיטת
עופות וגביית אגרות.

רישוי עסקים ופיקוח חברואי

74 - בתחום עיריית הרצליה נמצאים כ-650 עסקים, החייבים ברשיון
לפי פקודת המלאכות והתעשיות. נמצא, כי בסוף שנת 1964 הוצאו
לאותה שנה רשיונות ל-262 עסקים בלבד. הצורך ברשיונות נקבע בחוק
כדי להבטיח פיקוח העירייה על בתי עסק שיש להם נגיעה בבריאות
העם ובטיחותו. מספר כה גדול של בתי עסק ללא רשיון מצביע על
חוסר פיקוח נאות מטעם העירייה.

16-γⁿ
(678)

75 - הביקורת בדקה 130 תיקים של עסקים שונים והעלתה, כי ב-60%
מהם לא נמצא כל תיעוד בדבר קיום פיקוח חברואי על עסקים אלה.
בשנים 1959 עד 1964 נשלחו דרישות לטילוק מפגעים חברואיים ל-26
בעלי עסקים, אך לא נמצא תיעוד על מעקב מצד העירייה אחר טילוק
המפגעים.

76 - הביקורת העלתה מקרים רבים בהם לא ועדה הרשיונות ולא
מועצה העירייה נימקו את החלטותיהם על סירוב מתן רשיונות. נמצאו
גם מקרים, שהעירייה סירבה להעניק רשיונות בנימוק שאין צורך
כלכלי בבית עסק כזה. לפי החוק רק שיקולים חברואיים ונימוקים
טכניים יכולים להוות עילה לסירוב מתן הרשיון.

16 γⁿ
(678)

חיבור ביניים פרטיים לביוב

77 בחוק-עזר של העירייה בדבר ביוב נקבע, כי בעל נכס או מחזיקו הרובה

בחיבור ביב פרטי לרשת הביוב, יגיש למהנדס העירייה בקשה בכתב, בצירוף תכנית החיבור, והחיבור ייעשה על-ידי העירייה. בעד החיבור ישלם בעל נכס או מחזיקו לקופת העירייה אגרה בשיעור של 100 ל"י.

78 - העירייה מקבלת מבעל-הנכסים הזמנות לחיבור נכסיהם לרשת הביוב שלה בעל-פה ולא בכתב, וללא צירוף תכנית החיבור, כנדרש.

79 - העירייה מבצעת את העבודה של חיבור ביניים לרשת הביוב שלה באמצעות קבלנים. בתקופה אפריל 1964 עד ינואר 1965 הסתכמו העבודות שנעשו על-ידי קבלנים ב-63,600 ל"י, מזה בוצעו עבודות בהיקף של 56,000 ל"י על-ידי קבלן אחד. העבודות נמסרו לקבלנים על-פי הזמנה בעל-פה, ללא פירוט מכרז, וללא מסירת תכנית ופרטים על דרכי ביצוע החיבור.

80 - העירייה מבצעת באמצעות הקבלנים לא רק את החיבור של הביב הפרטי אלא גם חלק מעבודת התקנתו. הזמנת העבודה אצל הקבלנים נעשית בעל-פה וללא מסירת פרטים על אופן הביצוע. בעד שירות זה שהעירייה אינה חייבת לתת, אין העירייה מקבלת מבעל הנכס את ההוצאות הכרוכות בו. היו מקרים שתשלומי העירייה לקבלן בעד עבודת החיבור וההקמה נעו בין 500 ל"י ו-1,100 ל"י, בעוד שהעירייה גבתה רק אגרת חיבור בסך 100 ל"י. הוצאות אלה, שגרמו לעירייה הפסדים ניכרים, נעשו ללא תקציב מאושר.

שמירה ובטחון

81 שירותי שמירה ובטחון של העירייה הם: האורח רחובות, הסדרת התנועה, הצבת מצילים והחזקת מיתקנים וציוד על שפת הים, והשתתפות

הרצליה

באחזקת שירותי הג"א וכיבוי-אש. ההוצאה על שמירה ובסחון בשנת 1963/64 הסתכמה ב-314,000 ₪.

82 בסוף שנת 1964 היו בתחום העירייה כ-1,630 פנסים (כ-22 פנסים על קילומטר דרך עירונית, כ-82 פנסים על 1,000 דונם שטח עירוני), מהם כ-1,150 פנסי כספית. ההוצאה על החזקת תאורת הרחובות הסתכמה בשנת 1963/64 ב-53,000 ₪.

83 על שפת הים קיים שטח מגודר, בו התקינה העירייה חמש תחנות הצלה, מקלחות, מלחחות, סככות צל, מיחקנים סניטריים, קווי מים ומגרשי חנייה. בעונת הרחצה מעסיקה העירייה על שפת הים כ-40 עובדים. לפי חוק-העזר של העירייה בדבר הרחצה על שפת הים רשאית היא לגבות דמי כניסה לשטח המגודר, וכן אגרות אחרות למתן רישיונות לאספקת שירותים שונים. ההכנסה משירותי שפת הים הסתכמה בשנת 1963/64 ב-139,500 ₪; ההוצאה להחזקת שפת הים הסתכמה באותה שנת ב-163,500 ₪.

84 - העירייה גובה דמי כניסה לשפת הים על-פי החלטת מועצתה ממאי 1963, בשיעורים מ-40 אג" עד 2 ₪, במקום השיעורים מ-20 אג" עד 1.80 ₪ שנקבעו בחוק-העזר שלה.

85 העירייה מאוגדת, יחד עם עוד ארבע רשויות מקומיות סמוכות, ב"איגוד ערים איזור הרצליה (שירותי כבאות)". השתתפות העירייה בהחזקת האיגוד בשנת 1963/64 הסתכמה ב-38,300 ₪.

בריאות

86 הוצאת העירייה על כלל שירותי הבריאות בשנת 1963/64 הסתכמה ב-281,200 ₪. העירייה מחזיקה מרפאה הפועלת כקופת-חולים לחברים המבוטחים בה. בראשית 1965 היו רשומים במרפאה, כחברים, כ-500

הרצליה

משפחות, מהן 300 משפחות עובדים עצמאיים חושבי המקום, 160 משפחות נחמכות-סעד, וכן 40 יושבי בית-אבות בהרצליה. במרפאה מועסקים שני רופאים, שתי אחיות, מנהל מרפאה, קופאי, נהג אמבולנס ושתי עובדות נקיון. ההוצאה על החזקת המרפאה בשנת 1963/64 הסתכמה ב-103,600 ₪, מזה 6,400 ₪ בעד חרופות.

87 החברים העצמאיים של המרפאה שילמו בשנת 1963/64 דמי-חבר בשיעורים של 2.50 ₪ עד 6 ₪ למשפחה לחודש, לפי המצב המשפחתי והכלכלי; כן שילמו חברים אלה בעד ביקור אצל הרופא 40 אג, ובעד טיפול האחות 30 אג. בשנת 1963/64 הסתכמה ההכנסה מתשלומים אלה ב-32,300 ₪.

88 בעד משפחה נחמכת-סעד מזכה לשכת הסעד של העירייה את חשבון המרפאה העירונית בדמי-חבר של 8.75 ₪ לחודש, שיעור שהיא משלמת גם לקופת-חולים הכללית בעד כ-1,100 משפחות נזקקות-סעד.

89 - ניחוח הנחונים הנ"ל מראה:

90 הכנסת העירייה מהתשלומים של החברים העצמאיים הגיעה ל-100 ₪ בקירוב למשפחה בשנת 1963/64, לעומת הוצאת העירייה של 194 ₪ בממוצע על משפחה (לא כולל חרופות).

91 לפי נתוני המרפאה מבוטחים בה כ-1,400 נפש - בטיפול של שני רופאים במשרות מלאות. בשנת 1963/64 היו 9,300 ביקורים אצל רופאי המרפאה, בממוצע 32 ביקורים ליום לשני הרופאים. הממוצע המקובל בקופת-חולים הכללית הוא כ-40 ביקורים ליום לרופא אחד.

92 ביטוח נחמכי-סעד במרפאה העירונית, כולל חרופות, עלה לעירייה באותה שנה כ-207 ל" בממוצע למשפחה, בעוד שהיא שילמה לקופת-חולים הכללית 105 ל" למשפחה לשנה.

סעד

93 העירייה הגישה, לפי נחוניה, בשנת 1964/65 סעד כלכלי קבוע ל-586 משפחות (1,706 נפש), מהן 78 משפחות עולים, וסעד כלכלי חלקי ל-72 משפחות (199 נפש). עוד השתתפה העירייה בהחזקת 40 ילדים במוסדות ו-19 ילדים אצל משפחות אומנות. בטיפול לשכת הסעד נמצאות 1,960 משפחות נוספות המקבלות סעד בצורות שונות - ביטוח רפואי, מענקי זיקנה, השתתפות בשכר-דירה וכיו"ב. הוצאת העירייה לסעד בשנת 1963/64 הסתכמה ב-657,350 ל". ההוצאה כוסתה: 254,000 ל" (39%) על-ידי הממשלה, 20,750 ל" (3%) מהשתתפות קרובים ואחרים, והשאר - 382,600 ל" (58%) על-ידי העירייה. בשנת 1963/64 זקפה העירייה להוצאות סעד הנחות ושחרורים ממסים ומאגרות, שנחנה מטעמים סוציאליים, בסך 154,400 ל", כך שכלל הוצאות העירייה על סעד באותה שנה הסתכמו ב-811,750 ל", כ-13% מכלל הוצאת החקציב הרגיל.

94 - ועדה הסעד של העירייה מונה 12 חברים. הקנות ארגון לשכות סעד (הפקידי המנהל וועדה הסעד), השכ"ד - 1963, קובעות כי העירייה מקים ועדה סעד אשר תיעץ לה ולמנהל הלשכה בענייני שירותי הסעד בחוץ העירייה, למעט ייעוץ בטיפול בנזקקים. נמצא, כי ועדה הסעד לא רק ייעצה בטיפול בנזקקים, אלא טיפלה גם טיפול אינדיבידואלי בנזקקי-סעד שונים, בקבעה מי הנזקק ומה שיעור החמיכה שהוא מקבל. הוועדה אף ראינה נזקקים וחחליטה על מתן חמיכות או הגדלת שיעורן גם במקרים בהם לא היה דו"ח או המלצה מטעם העובדת הסוציאלית המטפלת בהם. לדעת הביקורת אין זה רצוי שוועדה מטעם גוף נבחר תטפל במישרים בהקצבות לצרכי סעד, ללא השלף האחראיות על עובד העירייה הממונה על החום זה.

16-17
(677)

95 - לשכת הסעד מנהלת חיק אישי של הנזקק וכן כרטיס רישום אישי, הנועד לרישום חמצית הפרטים של הטיפול בנזקק. הרישומים בחיקים האישיים אינם נעשים באורח סדיר וחקיין, ואין בהם כדי לתח תמונה מלאה על הטיפול בנזקק, על הסעד המוגש לו ועל הצדקה חשלומי החמיכה. הפרטים שבדו"חות של העובדים הסוציאליים על ביקורי הבית ותוצאותיהם, הנמצאים בחיקים, אינם זהים תמיד עם הרישומים בכרטיסים. במקרים אחדים אף נמצא, כי נתוני הסיוע שנרשמו בחיקים היו שונים מהעזרה שניתנה לנזקק למעשה.

96 בהעדר רישום סדיר של פרטי הטיפול בנזקקים אין אפשרות לעמוד על חדירות ביקורי הבית המבוצעים על-ידי העובדים הסוציאליים. בירורים עם עובדים אלה העלו, כי ביקורי הבית היו מועטים, ויש שאצל מקבלי סיוע קבוע מהעירייה לא נערכו ביקורי-בית במשך חצי שנה עד שנה שלמה.

תכנון ובניין

97 מחלקת ההנדסה של העירייה מטפלת בהכנת תכניות מפורטות ותכניות מרצליה של שטחים, בבדיקה של תכניות בנייה, ובתכנון ובביקורת על חלק מהעבודות שהעירייה מבצעת. בשנת 1964 הוציאה הוועדה המקומית לבנייה ולתכנון עיר הרצליה, 692 היתרי בנייה לדירות, חנויות וביחני תעשייה. ההוצאה של העירייה להחזקת מחלקת ההנדסה בשנת 1963/64 הסתכמה ב-174,700 ₪; ההכנסה מהיתרי בנייה ומשירותים אחרים של המחלקה באותה שנה הסתכמה ב-413,400 ₪.

98 - בבדיקה שנערכה ביוני 1963, בתחום אישור תכניות בנייה והפיקוח עליה נמצא, כי הוועדה המקומית לבנייה ותכנון עיר הרצליה אישרה סטיות מתכנית המיחאר הנוגעות לאחוזי הבנייה, גובה הבניינים, והשימוש בקרקע ובבניין, ללא אישור הוועדה המחוזית לבנייה ולתכנון

הרציה

עיר, כנדרש על-פי החוק. העירייה גם נהגה לאשר חכניות עבודה שכללו סטיות הן מחנאי חכניה המיתאר והן מחנאי אישור הוועדה המקומית, שאף הם ספו כאמור מהוראות חכניה המיתאר, לגבי אחוזי הבנייה ולגבי מספר הקומות והדירות. בדיקה חוזרת, שנערכה בינואר 1965 העלתה, שבעקבות הביקורת אמנם החלה הוועדה המקומית לבניין ותכנון עיר להביא סטיות לאישורה של הוועדה המחוזית, אולם מחלקת ההנדסה עוד נהגה לאשר חכניות עבודה באחוזי בנייה מוגדלים ב-2% ממגרש הבנייה לכל קומה - בנוסף לאחוזי הבנייה המוגדלים, עליהם המליצה הוועדה המקומית בפני הוועדה המחוזית - ללא אישורן של הוועדה המקומית והוועדה המחוזית.

99 - הוראות החוק קובעות כי "לא יחחיל אדם בכל פעולה לפני שההיתר לכך נמסר לידי, ולא יבצע פעולה אלא בהחאס לחנאים בהיתר ובמסמכים המצורפים אליו". במקרים שהיה צריך להעביר את החכניות לאישורה של הוועדה המחוזית נהגה העירייה להרשות לבונים לבנות, מבלי להוציא להם היתרי בנייה, כנדרש. בנייה ללא היתר נוגדת את החוק ופוגעת בפעולות הפיקוח, במיוחד במקרים של הגשת חכניות שינויים.

100 - הפיקוח על הבנייה מבוצע על-ידי שני פקחים בלבד. נמצא, כי העירייה לא הפעילה פיקוח נאות על הבנייה: לפקחי הבנייה לא היו חכניות פיקוח תקופתיות שיקיפו באורח שיטתי את כל המבנים שהוחל בבנייתם; במספר ניכר של חיקי הבנייה לא נמצאו דו"חות הפקחים על המשך פעולות המעקב במקרים של הוצאת צווי הפסקת העבודה, ולא החלטות האחראים על המשך הטיפול במקרים כאלה; נמצאו מקרים שמשפטים להפסקת הבנייה הוגשו באיחור רב, לאחר סיום השלבים העיקריים של הבנייה, דבר שהכביד על נקיטת אמצעים יעילים נגד מפירי חוקי הבנייה.

101 - נמצאו מקרים שהעירייה לא גבתה הפרשי אגרת בנייה בעת הגשת חכניות לשינויים המגדילים שטח הבנייה; ההפרשים נעו מ-200 ל" עד 600 ל" .

102 - מחלקת ההנדסה אינה נוהגת לסמן את התכניות המאושרות ואת ההיחורים בסימן היכר לשם זיהויים.

אספקת מים

103 בתחום העירייה פועלות ארבע חברות פרטיות, המספקות את מרבית המים לתצרוכת ביהיה ולהקלאות. את שאר כמות המים מספקת העירייה, מארבע בארות שבבעלותה. בשנת 1963/64 סיפקה העירייה מים ל-3,350 צרכנים בקירוב. עוד נמצאות בבעלות העירייה ארבע בריכות אגירה בקיבולת של 1,000 מ³ כל אחת, ורשה צינורות באורך של כ-28 ק"מ. בשנת 1963/64 הפיקה העירייה מבארותיה 1,221,000 מ³ מים ומכרה 1,100,000 מ³ מים בקירוב.

104 ההכנסה וההוצאה של אספקת המים בשנים 1962/63 ו-1963/64 היו כדלקמן:

השנה	הכנסה			הוצאה			ס"ה הוצאה		
	אגרת מים	התקנת מדי-מים וחיבורים	ס"ה הכנסה	משכורת והוצאות ארגוניות	קרן איזון	ציוד, דלק, חשמל ואחזקה		רכישת מדי-מים והרחבת רשת-המים	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י
1962/63	176,860	98,527	275,387	55,189	1,758	37,333	44,411	37,404	176,095
1963/64	211,848	46,297	258,145	72,594	9,318	42,519	48,402	17,454	190,287

הרצליה

105 הטבלה מראה, כי בשנים 1962/63 ו-1963/64 הסתיימו פעולות מפעל המים בעודפים הקציביים ניכרים, וזאת למרוח שהעירייה מימנה חלק של הוצאות הרחבת רשת המים מהכנסות ממכירת מים.

106 - עד מרס 1961 היה לעירייה חוק-עזר בדבר אספקת מים, שפורסם בראשית 1959. בחקופה שבין אפריל 1961 וינואר 1965 לא היה לעירייה חוק-עזר מחאיים. ביוני 1962 אמנם החליטה מועצת העירייה על חוק-עזר לאספקת מים, כולל שיעורי אגרת מים, אולם חוק-עזר זה לא אושר על-ידי משרד הפנים. בשנת 1963/64 חייבה העירייה את צרכני המים לפי השיעורים שנקבעו על-פי חוק-העזר המוצע הנ"ל, ובשנת 1964/65 - לפי חוק-העזר שנכנס לתוקפו בינואר 1965.

107 - ליד מפעל המים קיים מחסן עבודה, ובו חומרי שרברבות וכלי עבודה; העירייה אינה מנהלת רישום על חנועת הטובים שבמחסן זה.

עבודות פיתוח

108 הוצאת העירייה לעבודות פיתוח בשנים 1960/61 עד 1963/64 הסתכמה, לפי הרישומים בפנקסיה, ב-7,758,000 ל". העבודות העיקריות הן:

ל"י	
3,123,000	הקמת מבני חינוך ותרבות
2,800,000	סלילת כבישים ומדרכות
1,138,000	ביצוע עבודות ביוב וניקוז
263,000	הרחבת רשת המים
139,000	הקמת מבנים לשירותי דח
103,000	הרחבת רשת המאור

109 ההוצאה על עבודות הפיתוח מומנה מהמקורות הבאים:

ל"פ	%	
29,000	-	תרומות
1,292,000	17	השחמפות בעלי-נכסים
11,000	-	השחמפות הממשלה
867,000	11	השחמפות התקציב הרגיל
3,247,000	42	מלוות מבנקים
2,312,000	30	אשראי מקבלנים
7,758,000	100	ס"ה

110 מהרשימה עולה, כי 72% מהמימון של עבודות הפיתוח בשנים 1960/61 - 1963/64 באו מכספי מלוות ואשראי, המהווים עומס ניכר למדי על התקציב הרגיל שיצטרך לשאת בפרעונם בשנים הבאות.

111 הטבלה הבאה מראה את חלקן של פעולות הפיתוח בתקציב הרגיל, בשנים 1962/63 ו-1963/64:

חלקן של פעולות הפיתוח בתקציב הרגיל

השנה	מרעון מלוות		העברה לתקציב הבלתי רגיל		ס"ה	
	הסכום	האחוז מההוצאה בתקציב הרגיל	הסכום	האחוז מההוצאה בתקציב הרגיל	הסכום	האחוז מההוצאה בתקציב הרגיל
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
	→	%	→	%	→	%
1962/63	907,000	17	391,000	8	1,298,000	25
1963/64	1,226,000	19	234,000	4	1,460,000	23

112 נוסף לסכומים אלה כיסתה העירייה מהתקציב הרגיל עוד עבודות פיתוח - בשנת 1962/63 בסך 152,000 ₪ (3% מהתקציב הרגיל) ובשנת 1963/64 בסך 219,000 ₪ (כ-4%) - כך שבשנים אלה הגיע חלקו של התקציב הרגיל בהוצאות הפיתוח ל-27% - 28%. יש לציין, כי בשנת 1963/64 פרעה העירייה מלוות בסכום נוסף של 110,000 ₪ שנוקף לתקציב הבלתי רגיל.

113 בדצמבר 1964 ובינואר 1965 בדקה הביקורת 10 עבודות של סלילה כבישים ומדרכות בהיקף כספי של כ-615,000 ₪, 3 עבודות של התקנת ביוב בהיקף של 670,000 ₪, וכן 7 עבודות של בניית בתי-ספר בהיקף של 1,444,000 ₪. נבדקו סדרי התכנון, מסירת העבודות וביצוען, דרכי הפיקוח עליהן, וההתחשבות עם קבלנים.

סלילה כבישים

114 - נמצאו מקרים בהם החליטה מועצת העירייה על סלילה כבישים ברחובות מסויימים, פורסמו מכרזים ונחקבלו הצעות מקבלנים, אך העבודות לא נמסרו לביצוע; מהצד האחר היו מקרים בהם נסללו רחובות שעל סלילתם לא החליטה מועצת העירייה, או שהחליטה על כך בעת הביצוע או אחריו. העירייה הסבירה, כי בביצוע הסלילה התחשבה באמצעי המימון שעמדו לרשותה ובנכונות בעלי-הנכס לשתף בדמי השתתפותם בהוצאות העבודה. לדעת הביקורת מצביעים הממצאים על חוסר תכנון יעיל של הפעולה בחוץ זה.

115 - לפי הוראות החוק יש למסור עבודות לקבלנים על-פי מכרזים המלווים מיפורטים של העבודה. כדי שיוכלו להעריך נכונה את העבודה ולהציע מחירים הולמים, דרוש שהמיפרטים יהיו שלמים ככל האפשר ויכילו את מלוא היקף העבודה שהעירייה מחננת לבצע. כדי לאפשר

לוועדת המכרזים וההצעות לשקול, אם אמנם השיגה העירייה מחיר סביר בהשוואה למחירי השוק ולא רק בהשוואה להצעות שנחקבלו, קבע החוק שיש להמציא לוועדה - לפני חום המועד להגשת הצעות - אומדן בכחב על הוצאות העבודה שהוצעה במכרז. נמצא, כי ברוב המקרים לא התבססו הכמויות שנכללו במכרזים על חכניוח מוקדמות מפורטות, דבר שגרם לכך שהמפרטים לא היו מושלמים ועקב כך חלו שינויים רבים בעת הביצוע. לא הומצאו אומדני ההוצאות לוועדת המכרזים.

116 - החשתי וגם הציפוי של הכבישים מורכבים משכבות שונות בטיבן ובמחירן. בהסכמים עם הקבלנים נקבעו המחירים לפי שטח השכבה במטרים רבועים חוץ קביעה עובי ספציפי לכל שכבה. בדיקה טיב העבודה והתשלומים המורחה צריכים לכלול מדידות העובי של כל שכבה בנוסף למדידת השטח. נמצא, כי לא נערכו בדיקות עובי השכבות השונות, והמדידות (לפי הרישומים) הצטמצמו במדידת השטח, כך שהתשלומים לקבלנים לא התבססו על נתונים בדוקים. בחיקי העירייה לא נמצא היעוד על כך, שהעבודות בוצעו בהתאם למפרטים הטכניים. בינואר 1965 בדקה מחלקת ההנדסה של העירייה, לפי דרישת הביקורת, את עובי השכבות בשלושה מהכבישים שנשללו בשנים 1961 ו-1962, ושהיו בהם מהמורות רבות, ונמצא כי עוביין של השכבות היה קטן מזה שנקבע במפרטים: במקום העובי של 4 ס"מ בשכבת האספלט העליונה ו-8 ס"מ בשכבת התחתונה היו - 2 ו-5.5 ס"מ, 2 ו-4.5 ס"מ, 1 ו-1.5 ס"מ אספלט, כסדרם.

16-7/4
(679)

117 - החוזים עם הקבלנים נחתמים בדרך-כלל באיחור רב; במקרה אחד נחתם החוזה אף אחרי שהעבודה נסתיימה. העירייה לא הקפידה על ציון תאריך התחלת העבודה בחוזים וביומני עבודה, ובחלק מן החוזים - על ציון מועד סיום העבודה. בעבודות אחדות חלו הפסקות ממושכות בזמן הביצוע, ולא נמצאו רישומים על הסיבות לכך. הקפדה על שמירת מועדי

הרצליה

העבודה, החליטה וסיימה, חשובה, הן כדי לחסוך בהוצאות ולקבוע את משך האחריות של הקבלן, והן כדי לצמצם את הטרדה הציבור.

- 118 - לעובדי מחלקת ההנדסה, שמתקידם לסייר ברחובות באורח תקופתי, לא נקבעה הכניית עבודה, הדרושה לקיום החזוקה סדירה של הכבישים ולשיקומם.

התקנת ביוב

- 119 - במאי 1963 פירסמה העירייה מכרז להנחת קו ביוב חלקי בחומה. ארבע הצעות שנחקלו נטחחו ונדונו בנוכחות יו"ר ועדת המכרזים ומנהדס העיר בלבד. ועדת המכרזים לא המליצה על קבלת הצעה כל שהיא, וביוני 1963 פורסם מכרז נוסף, שבעקבותיו לא נתקבלה כל הצעה. על ביטול המכרז הקודם ועל פירסום המכרז החדש לא היחה החלטה מטעם מועצת העירייה. באוגוסט 1963 החליטה מועצת העירייה למסור את העבודה בהיקף של 335,000 ל"י לאחד המציעים שהשתתפו במכרז הראשון, שהצעתו הסתכמה ב-365,000 ל"י. העירייה לא חתמה חוזה עבודה עם הקבלן, כך שאין לקבוע אם קוימו תנאי הביצוע בהתאם למוסכס. הקבלן טרם הגיש חשבון סופי, אף-על-פי שהעבודה הסתיימה עוד ביוני 1964.

בניית בית-ספר

(א) בית-ספר "אורט" - שלב א'

- 120 - עבודה הקמה בית-ספר "אורט", שלב א', נמסרה לקבלן לפי החלטה מועצת העירייה מיוני 1963, במחיר של 368,000 ל"י. העבודה נמסרה לקבלן מבלי שהעירייה הכינה אומדן מחירים משלה ובלו שוועדת המכרזים נחנה המלצה לגבי ההצעה.

121 - בהצעה הקבלן היו מטפר מחירים שלא היו סבירים כלל, אחד לצד הגבוה

ושניים לצד הנמוך. עניין זה לא הוברר לפני ביצוע העבודה, והיא הסתיימה במחצית שנת 1964, ועוד קיימים חילוקי דעות בין העירייה ובין הקבלן, הנוגעים לסכום של 70,000 ל"י בקירוב. חוזה העבודה עם הקבלן נחתם רק בסוף יוני 1964, בסמוך לסיום העבודה, וזאת לפי מחירי ההצעה המקורית של הקבלן.

(ב) בית-ספר "אורט" - שלב ב'

122 - בפברואר 1964 הכריזה העירייה על הקמת שלב ב' של בית-ספר

"אורט". נחקלה הצעה יחידה במחיר של 347,000 ל"י, מאותו קבלן שעבד עדיין בשלב א'. הקבלן התחיל בביצוע העבודה עוד לפני פירסום המכרז. ועדת המכרזים לא הסתפקה בחוצאות המכרז ובסוף אפריל 1964 פירסמה מכרז שני. עוד לפני פירסום המכרז השני הגיש הקבלן הצעה מתוקנת במחיר 264,000 ל"י. גם להצעה זו לא הסכימו ועדת המכרזים ומועצת העירייה ודרשו החאמת המחירים, למחירים של קבלנים אחרים הבונים בחי-ספר. לאחר השוואת המחירים קבעה מחלקת ההנדסה שמחיר העבודה יהיה ב-20% בקירוב נמוך ממחיר הצעתו המתוקנת של הקבלן. למחיר זה לא הסכים הקבלן, אך בינתיים המשיך לעבוד ללא חתימת חוזה עבודה עם העירייה.

משק הכספים

הכנסה והוצאה

123 הכנסת העירייה והוצאתה בשנים 1962/63 ו-1963/64, לפי הפרקים התקציביים, וכך חשבונות האקטיב והפסיב לסוף אותן שנים, מובאים בנספחים.

124 הטבלה הבאה מראה את הכנסת העירייה ואת הוצאתה בשנים 1960/61 עד 1963/64 :

הכנסה והוצאה בפועל בשנים 1960/61 עד 1963/64
(באלפי ל"י)

שנת הכספים	הכנסה		הוצאה		עודף (+) או גרעון (-)		נצבר בסוף השנה	(9)
	קציב רגיל	קציב בלתי רגיל	קציב בלתי רגיל	קציב רגיל	שנתי	שנתי		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1960/61	3,147	776	3,923	2,744	776	3,520	(+) 403	(-) 609
1961/62	3,966	1,552	5,518	4,028	1,552	5,580	(-) 62	(-) 671
1962/63	4,724	2,005	6,729	5,180	2,005	7,185	(-) 456	(-) 1,127
1963/64	5,703	3,424	9,127	6,343	3,424	9,767	(-) 640	(-) 1,767

הכנסה

125 הטבלה הבאה מראה את החפלות ההכנסה לסוגיה בקציב הרגיל בשנים 1960/61 עד 1963/64 (באלפי ל"י ובאחוזים) :

1960/61		1961/62		1962/63		1963/64		סוג ההכנסה
האחוז מכלל ההכנסה	סכום ההכנסה	האחוז מכלל ההכנסה	סכום ההכנסה	האחוז מכלל ההכנסה	סכום ההכנסה	האחוז מכלל ההכנסה	סכום ההכנסה	
41	1,307	48	1,888	48	2,278	52	3,254	מסים
19	585	22	900	22	1,032	21	1,337	הכנסות משירותים
7	241	6	253	8	404	6	340	הכנסות ממפעלים
5	158	6	240	6	261	10	*601	השתתפות בעלי-נכסים
18	544	15	578	14	668	11	736	השתתפות הממשלה
10	312	3	106	2	81	-	35	מלוות לקונסולידציה
100	3,147	100	3,965	100	4,724	100	*6,303	ס"ה

* סך 601,000 ל"י נזקף להכנסות התקציב הבלתי רגיל, שלא כבשנים הקודמות, ולשם השוואה התפתחות ההכנסה נכלל הסכום בהכנסות התקציב הרגיל.

127 בטבלה מסתמנת עלייה במשקלן של ההכנסות ממסים בחוץ כלל ההכנסה. ההכנסה מארנונות בשנת 1963/64 הסתכמה ב-2,429,000 ל"י - ב-43% מכלל ההכנסה הרגילה באותה שנה, לעומת 34% בשנת 1962/63. ההכנסה מארנונות היוותה 75% מהחיוב השנתי ב-1963/64, לעומת 82% בשנת 1962/63. בשנת 1963/64 גדל החיוב בארנונות ב-35% והגבייה - ב-26%.

128 יתרת הפיגורים בגביית הארנונות הסתכמה לסוף מרס 1964 ב-2,880,000 ל"י בקירוב, סכום העולה על סכום הגבייה בשנה אחת. סכום הפיגורים כולל כ-900,000 ל"י (30%) המגיעים מאת 97 בעלי רכוש שחלקם נמצא בחו"ל. חובות בעלי עסק בעד מס עסקים הסתכמו לסוף שנת 1963/64 ב-126,000 ל"י, סכום השווה לחיוב השנתי של אותה שנה.

הרצליה

129 ניתוח ההכנסה מהארנונות מראה, כי למרות המיגור הקיים בגביית ארנונות הרכוש עולה מדי שנה בשנה משקלה של ארנונה זו בכלל ההכנסה מהארנונות. לעומת זאת מסתמנת ירידה במשקלה של הארנונה הכללית.

130 ההכנסה המקומית בשנת 1963/64 (מסים, הכנסות משירותים והכנסות ממפעלים) כיסחה 79% מהוצאה החקציב הרגיל. בהשחפות הממשלה קיימת ירידה יחסית מדי שנה בשנה. מלוות לקונסולידציה לא היוו גורם חשוב בהכנסה הרגילה של העירייה בשנים האחרונות.

הוצאה

131 הטבלה הבאה מראה את התפלגות ההוצאה בחקציב הרגיל, לסוגיה, בשנים 1960/61 עד 1963/64, למי ייעודה (באלפי ל" ובאחוזים):

1960/61		1961/62		1962/63		1963/64		סוג ההוצאה
האחוז מכלל ההוצאה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה	סכום ההוצאה	האחוז מכלל ההוצאה	סכום ההוצאה	
9	258	8	336	8	394	7	422	הנהלה כללית
22	602	26	1,030	25	1,320	26	1,627	שירותים מקומיים
47	1,289	46	1,875	44	2,271	45	2,865	שירותים ממלכתיים
8	214	7	269	6	287	3	203	מפעלים
14	381	13	517	17	907	19	1,226	פרעון מלוות
100	2,744	100	4,027	100	5,179	100	6,343	סה"כ

132 עומס המלוות (קרן) של העירייה ליום 31.3.64 הסתכם ב-5,414,000 ל" , סכום השווה ל-86% מסכום הוצאה החקציב הרגיל בשנת 1963/64.

עודף וגרעון

133 הגרעון הנצבר ליום 31.3.1964, לפי הרישומים בפנקסי העירייה, ב-1,767,000 ₪, סכום השווה ל-31% מההכנסה הרגילה בשנת 1963/64, ול-73% מההכנסה מארנונות באותה שנה. בשנים 1961/62 עד 1963/64 נוצרו גרעונות בסכום כולל של 1,158,000 ₪, מזה 1,096,000 ₪ בשנים 1962/63 ו-1963/64; בשנת 1960/61 היה עודף בסך 403,000 ₪. אחת הסיבות להיווצרות העודף בשנה זו הייתה קבלת מלוואה לקונסולידציה בסכום של 312,000 ₪. סיבת הגרעונות בשנים 1961/62 עד 1963/64 נעוצה בעיקר בהעברות על החקציב (ראה להלן, כספים וחשבונות). לפי סיכומים ארעיים של חשבונות העירייה הסתיימו פעולותיה בשנת 1964/65 בגרעון של כ-35,000 ₪ בלבד.

134 מצב הנזילות של העירייה בשנים הקודמות, וכן ליום 31.3.1964, היה קשה: מול אמצעים נזילים ומלוואה שטרם נחקבלו לסוף 1963/64, בסך 547,000 ₪, עומדים התחייבויות (משיכות-יתר, מלוואה שטרם הוצאו, מקדונות וזכאים) בסך כולל של 2,359,000 ₪; החובות לזכאים הסתכמו לסוף שנת 1963/64 ב-1,276,000 ₪ - סכום שעלה על סך-הכל של ההכנסה השוטפת של למעלה מחודשיים.

כספים וחשבונות

135 - בשנת 1962/63 הסתכמה ההכנסה הרגילה של העירייה ב-98% ובשנת 1963/64 - ב-96.5% מאומדן החקציב. לעומת זה לא היה בעירייה מעקב סדיר אחר ביצוע ההוצאה, לשם מניעת חריגות ממסגרת ההקצבות המאושרות ולשם קיום פיקוח על ניצולן ועל ויסותן במשך שנת החקציב. בשנים 1961/62 עד 1963/64 הוציאה העירייה בפרקים רבים שבחקציבה סכומים שעלו על ההקצבות המאושרות: בשנת 1961/62 - 297,000 ₪ - 8% מהחקציב המאושר, בשנת 1962/63 - 408,000 ₪ (9%), ובשנת 1963/64 - 809,000 ₪ (14%). כן עברה העירייה בשנים אלה על כלל

הרצליה

החקציב המאושר: בשנת 1961/62 - 234,000 ₪ (6%), בשנת 1962/63 - 372,000 ₪ (8%), ובשנת 1963/64 - 414,000 ₪ (7%).

136 - עובד הגזברות, המכין שוברות חשלוט ושיקים, לא הקפיד לצרף להם את האטמכתות הנוגעות בדבר. לאחר החימת השיקים על-ידי ראש העירייה והגזבר לא היו השיקים מועברים מיד למוטבים. לדעת הביקורת יש לחתום על השיקים רק כאשר הסכום עומד לחשלוט וכאשר אמצעים לחשלוט עומדים לרשות העירייה. מבחינת סידורי מינהל חקין אין להשהות את מסירת השיקים לאחר החימתם בידי המוסמכים לכך.

מ"ו - 16
(683)

137 - בסוף מרס 1965 מצאה הביקורת בגזברות. שיקים רבים חתומים בידי ראש העירייה והגזבר, בהאריכים שונים, החל בשנת 1961 עד סוף שנת 1964, שלא נמסרו בשעתם למוטבים. מרבית השיקים סומנו על-ידי העובד במלה "מבוטל", ואילו 27 שיקים בסכום כולל של 9,938 ₪ היו עדיין חקפים. גם שיקים אלה בוטלו על-ידי הגזברות בעת הבדיקה ובסמוך לה, והעירייה הסבירה כי סכומי השיקים המבוטלים אינם מגיעים למוטבים הנקובים בהם. העובדה שהיה מקום לביטול שיקים בהיקף כזה, ואף חל איחור בביטול חלק מהם, מצביעה על היעדר פיקוח מסמיק מטעם העירייה על סדרי החשלוטים שלה.

138 העירייה צוהגת לקבל שטרות בעד שכר-לימוד בבחי-ספר תיכון ובעד השתתפות בעלי-צבסים בעבודות פיתוח, מסים, אגרות וכיו"ב, וכן שיקים מעוחדים.

139 - לסוף פברואר 1965 היו בידי העירייה שטרות בסך 105,000 ₪, שזמן פרעונם עבר, ביניהם שטרות שזמן פרעונם הגיע עוד בשנת 1960, והעירייה לא עשתה לגבייתם. כן נמצא, כי במרס 1965 היו בידי העירייה שיקים מעוחדים. ושטרות בסך כולל של 12,000 ₪, ושטרות בטחון בסך 410,000 ₪ בקירוב, שלא היו רשומים במנקסיה.

- 140 - העירייה נהגה לקבל מחברות ומאנשים פרטיים הלוואות לזמן קצר (גמ"חים) ללא החלטה מועצת העירייה ואישור משרד הפנים, כנדרש בחוק. לסוף שנת 1963/64 הסתכמו יחרות הגמ"חים ב-164,600 ₪ בקירוב ובסוף שנת 1964/65 - בסך 196,500 ₪.

מסים וגבייתם

- 141 - לפי הוראות החוק רק ועדת השומה רשאית להוסיף בלוח השומה תוספות או להכניס בו שינויים. הביקורת העלחה, כי שינויים ותוספות בלוח השומה נעשים על-ידי עובדי מחלקת המסים, ללא אישור ועדת השומה בעת רישומם וללא קבלה בקשות ערר בכתב מאת בעלי-הנכסים. כן נמצא, כי מחלקת המסים נהגה לשנות את סיווג האדמה מאדמח בניין לאדמה חקלאית, על-סמך אישור הוועדה החקלאית שהאדמה היא מעובדת, אך ללא אישור ועדת השומה הרשאית, בשים לב לדרגת החפתחותו של אותו איזור, לראות אדמה מעובדת שלא כאדמה חקלאית, אם היא נמצאת באיזור מגורים או באיזור מסחרי ושטחה אינו עולה על 5 דונם.

- 142 - פקודת העירייה מגדירה את השווי לצורך הארנונה על אדמה בניין: "המחיר שלפי המשוער אפשר לקבל בעדה בדרך של מכירה בשוק החופשי על-ידי מוכר מרצון לקונה מרצון". העירייה אמנם דרשה מדי שנה בשנה ביקורת לוח השומה לגבי קרקעות שבאזורים מסוימים של העיר, וועדת השומה העלתה כל שנה את השווי לצורך הארנונה, אך בשיעורים נמוכים בהרבה ממחירי הריאלי בשוק ומשווים שהוערך לצורך רישום בספרי האחווה. כך למשל נמצא, כי קרקעות בשטח של 5,600 מ"ר, 4,600 מ"ר ו-2,250 מ"ר, שנרשמו בספרי האחווה, בעת מכירתן בחקופה אפריל עד נובמבר 1964, בשווי של 169,000 ₪, 210,000 ₪

הרצליה

1-450,000 ל"י, כסדרן - שווייץ נקבע על-ידי ועדת השומה בסך 15,000 ל"י, 60,000 ל"י ו-150,000 ל"י, כסדרן. העירייה, מצידה, לא השתמשה בזכותה החוקית להגיש עררים על ההערכות הנמוכות של ועדת השומה.

143 לדעת הביקורת אמנם אין לדרוש שהשומות חדבקנה את חנודות המחירים בשוק וחמצינה כל עליה במחירים. עם זאת, מול מצבה הכספי הדחוק של העירייה, לא יהיה זה סביר, אם היא חימנע יתר על המידה מלשאוב הכנסה נוספת ממקור העומד לרשותה על-פי החוק.

144 - העירייה אינה נוהגת לחייב בקנס פיגורים את כל המפגרים בחשלוס מטיהם. השיקול בדבר הטלת קנס הפיגורים נתון בידי מנהל מחלקת הגבייה בלבד.

*

*

✱

145 הממצאים מצביעים על מחן שירותים מצד עירייה הרצליה בהיקף רחב ובדרך-כלל ברמה יפה, אולם לא תמיד תוך הקפדה מספקת על החסכון והיעילות בהם.

146 ליקויים חשובים הועלו בניהול המשקי והכספי של העירייה וכן במסירת עבודות פיתוח וכסדרי הפיקוח על הבנייה.

משרד מבקר המדינה

ירושלים, כ" באב תשכ"ה
18 באוגוסט 1965

הכנסת והוצאתה על העירייה
בשנה הכספיים 1962/63 ו-1963/64

הוצאה			החלק או הפרק	הכנסה			החלק או הפרק
1963/64	1962/63	1962/63		1963/64	1962/63	1962/63	
הוצאה בפועל	הקציב מאושר	הוצאה בפועל	החלק או הפרק	הכנסה בפועל	אומדן מאושר	הכנסה בפועל	החלק או הפרק
(8)	(7)	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
₪	₪	₪		₪	₪	₪	
			הקציב רגיל				הקציב רגיל
455,900	450,282	394,323	הנהלה כללית				מסים
			שירותים מקומיים	2,429,056	2,525,000	1,594,264	ארנונות
605,489	608,327	477,447	הברואה	388,901	290,500	304,792	אגרות היטלים
24,799	24,120	-	טיקוח עירוני	435,837	460,000	378,863	
83,372	125,900	86,627	שמירה ובטחון	3,253,794	3,275,500	2,277,919	ס"ה
174,728	163,210	138,921	הכנון ובניין	89,161	82,650	14,298	שירותים מקומיים
1,185,764	1,059,408	774,965	רכוש הרשות	20,905	45,500	-	הברואה
26,398	29,350	23,976	שירותים חקלאיים	413,436	490,000	327,266	שמירה ובטחון
34,506	39,000	-	חגיגות, אירועים ומבצעים	293,696	366,500	121,070	הכנון ובניין
6,638	6,630	-	השתתפויות	-	-	21,124	רכוש הרשות
98,792	38,650	273,125	שונות	10,883	11,000	40,334	שירותים חקלאיים
2,240,486	2,094,595	1,775,061	ס"ה	5,080	4,000	-	שונות
			שירותים מפלכתיים	833,161	999,650	524,092	טיקוח עירוני
1,938,778	1,839,027	1,476,435	חינוך				ס"ה
265,572	246,850	169,670	חרבות				שירותים מפלכתיים
281,216	259,370	129,557	בריאות	408,918	599,800	408,683	(הכנסות מקומיות)
811,786	642,500	803,827	סעד	11,535	29,000	21,195	חינוך
91,724	107,000	88,763	דח	62,869	107,000	45,558	חרבות
3,388,976	3,094,747	2,668,252	ס"ה	20,765	237,000	32,493	בריאות
			מפעלים	504,087	972,800	507,929	סעד
190,288	215,850	176,095	מים				ס"ה
-	-	137,566	שפת הים	258,145	209,750	275,388	מפעלים
-	-	8,240	שווקים	-	-	121,997	מים
38,832	19,100	-	נכסים	-	-	7,000	שפת הים
26,368	29,726	18,214	השמל	81,577	70,000	-	שווקים
2,209	2,400	2,218	שיכונים	212	3,000	-	נכסים
257,697	267,076	342,333	ס"ה	339,934	282,750	404,385	השמל
			השתתפות הממשלה	225,654	205,300	128,218	השתתפות הממשלה
			כחינוך	8,240	14,000	13,501	כחינוך
			בבריאות	32,009	31,000	-	בבריאות
			בסעד	254,047	220,000	255,499	בסעד
			הענקת כלליה	216,000	216,000	270,800	הענקת כלליה
			ס"ה	735,950	686,300	668,018	ס"ה
			השתתפות בעלי-נכסים	-	-	260,983	השתתפות בעלי-נכסים
			מלוות לקונסולידציה	35,655	160,000	80,655	מלוות לקונסולידציה
6,343,059	5,906,700	5,179,969	ס"ה הקציב רגיל	5,702,581	5,906,700	4,723,981	ס"ה הקציב רגיל
3,424,387		2,005,240	הקציב בלתי רגיל	3,424,387		2,005,240	הקציב בלתי רגיל
9,767,446		7,185,209	ס"ה הקציב רגיל ובלתי רגיל	9,126,968		6,729,221	ס"ה הקציב רגיל ובלתי רגיל
			גרעון	640,478		455,988	גרעון
9,767,446		7,185,209	ס"ה	9,767,446		7,185,209	ס"ה

* ראה הערה **

** כולל כ-231,000 ₪ - לאחור רחובות (53,000 ₪), בטיחות בדרכים (14,000 ₪) ואחזקת חוף הרחצה (164,000 ₪).

** כולל סכומים שהכנסות ובהוצאות כנרשמו בדו"ח הכספי של העירייה בחשבון עודף וברעיון; בשנת 1962/63 הכנסה בסך 22,657 ₪, ובשנת 1963/64 הוצאה בסך 21,514 ₪.

נספח ב'

חשבון האקטיב והפסיב
(לחאריכים 31.3.63 ו-31.3.64)

<u>31.3.64</u>	<u>31.3.63</u>	<u>ה פ ס י ב</u>	<u>31.3.64</u>	<u>31.3.63</u>	<u>ה א ק ט י ב</u>
₪	₪		₪	₪	
151,453	107,103	משיכות-יחר	5,558	1,972	מדוכנים בקומה ובבנקים
235,335	20,279	כספי מלווח פיתוח שרם הוצאו	7,710	3,613	חאוצר - חשבון פילוקין
97,164	75,650	חייבים א'	97,164	75,650	חייבים א'
1,276,563	822,225	זכאים	533,551	222,196	חייבים
695,564	413,293	פקדונות	45,069	8,570	פקדמות
6,314	6,314	קרן למחסן	6,314	6,314	מחסנים
			<u>1,767,027</u>	<u>1,126,549</u>	גרעון
<u>2,462,393</u>	<u>1,444,864</u>	ס"ח	<u>2,462,393</u>	<u>1,444,864</u>	ס"ח

חייבים א' - 97,164 ₪ - ראה גם ח' פסיב.

חייבים - 533,551 ₪ - כולל: 450,100 ₪ - בנקים בעד מלווח שנחאשרו ושרם נחקבלו, וכן 83,451 ₪ - שררוח לבנקים לבנייה.

זכאים - 1,276,563 ₪ - כולל: 216,734 ₪ למס הכנסה, לחסכון חובה ולביטוח לאומי, על-פי חסכם עם מוסדות אלה, 104,187 ₪ - פיגורים בטרעון מלווח, ו-154,365 ₪ - חובות טעד לנזקקים.

פקדונות - 695,564 ₪ - כולל: 312,100 ₪ - שררוח לגוביינא שנמסרו לקבלנים ולבנקים, ו-165,000 ₪ - יחרת במ"חית ל-8 מלוויים.

קומס המלווח

קומס המלווח (קרן) ליום 31.3.1964 הסתכם ב-5,414,000 ₪.

